

Guia docent

410101 - ADP - Aprenentatge, Conducta i Desenvolupament de la Personalitat

Última modificació: 23/09/2021

Unitat responsable: Facultat d'Informàtica de Barcelona
Unitat que imparteix: 410 - ICE - Institut de Ciències de l'Educació.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA I BATXILLERAT, FORMACIÓ PROFESSIONAL I ENSENYAMENT D'IDIOMES (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2021   **Crèdits ECTS:** 4.0   **Idiomes:** Català

PROFESSORAT

Professorat responsable:

Altres:

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

CEMG2. Comprendre el desenvolupament de la personalitat de l'estudiantat i les possibles disfuncions que afecten a l'aprenentatge.
CEMG1. Conèixer les característiques de l'estudiantat, els seus contextos socials i les seves motivacions.
CEMG3. Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals.
CEMG4. Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten l'estudiantat amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge.

Genèriques:

CG6. Aprenentatge autònom: detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.
CG1. Emprenedoria i innovació: identificar els elements que caracteritzen l'organització d'un centre docent, relacionar la planificació de l'ensenyament-aprenentatge amb els resultats obtinguts i fer propostes de millora.
CG4. Treball en equip: ser capaç de treballar com a membre d'un equip interdisciplinari i contribuir a desenvolupar tasques i projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat.

METODOLOGIES DOCENTS

L'assignatura es basa en l'aprenentatge cooperatiu (CL) i l'aprenentatge individual. És a dir, l'estudiantat treballa i aprèn individualment, per parelles i en grups base organitzats durant tot el quadrimestre per realitzar els projectes que s'han de lliurar en dates determinades establerts des del començament de curs.

En l'assignatura s'utilitzaran recursos motivadors per l'alumnat del Màster amb al finalitat de que sigui el protagonista del seu aprenentatge i habilitar-lo de recursos per la pràctica educativa per la que es preparen. Es comptarà amb material bàsic i una bibliografia orientada, que es penjarà al Campus Virtual - Atenea. La metodologia a grans trets consistirà en:

1. Classes magistrals (a la versió presencial).
2. Utilització del campus virtual (Atenea).
3. Treball en equip.
4. Treball personal de l'alumnat.
5. Estudi de casos i treball pràctic a l'aula.

En el grup semi presencial aquestes metodologies s'adapten a la modalitat semipresencial . En qualsevol cas la finalitat és afavorir i proporcionar tant eines com recursos per entendre els processos d'ensenyament- aprenentatge que promoguin la millora d'aquests processos en l'etapa de secundària i d'FP.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

La finalitat principal és doble:

Per una banda, l'assignatura pretén proporcionar un marc conceptual de referència per entendre els processos d'ensenyament i aprenentatge escolar i identificar tant elements com factors que promoguin la millora d'aquests processos en l'etapa de secundària i d'FP.

I per altra banda, vol ajudar a comprendre les facilitats i les dificultats d'aprenentatge de l'alumnat, en relació a l'etapa evolutiva concreta de secundària i de l'FP.

En acabar l'assignatura l'estudiantat ha de ser capaç de:

- Identificar les habilitats personals necessàries per a ser professor/a de secundària i d'FP. Així com identificar i conèixer les estratègies discursives que afavoreixen els processos d'ensenyament i aprenentatge en el context educatiu.
- Comprendre i identificar les principals característiques de l'alumnat de secundària i d'FP pel que fa a les actituds, comportaments i resultats acadèmics. Identificant les motivacions acadèmiques de l'alumnat de secundària i com afecten a l'aprenentatge.
- Analitzar i comprendre les necessitats educatives dels alumnes i l'atenció a la diversitat.
- Planificar la resolució de situacions educatives que afectin a estudiants/tes amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge, prenent com a referència casos reals.
- Identificar els mecanismes que afavoreixen l'aprenentatge i conèixer algunes de les principals teories que expliquen el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge i elaborar propostes d'actuació pedagògica que permetin a diversos/ses estudiants/tes l'adquisició de coneixements, habilitats i aptituds intel·lectuals i emocionals.

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	72,0	72.00
Hores grup gran	24,0	24.00
Hores activitats dirigides	4,0	4.00

Dedicació total: 100 h

CONTINGUTS

1. Psicologia del desenvolupament i de l'educació

Descripció:

Àmbits de desenvolupament de l'adolescència: biològic, cognitiu, emocional i de la personalitat.
Desenvolupament social i de la identitat de l'adolescent.
Processos psicològics bàsics i necessitats educatives.

Objectius específics:

Estimular la sensibilitat per a analitzar i entendre la situació dels adolescents i joves de secundària i d'FP en relació amb la seva particular etapa de desenvolupament.
Comprendre i identificar les principals característiques de l'alumnat de secundària i d'FP des d'una mirada holística.

Activitats vinculades:

Autoavaluació inicial i reflexió personal.
Activitat Comentari d'articles i/o vídeos.
Resolució de casos pràctics referits a l'evolució de l'adolescent.

Competències relacionades:

CG6. Aprenentatge autònom: detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.
CG4. Treball en equip: ser capaç de treballar com a membre d'un equip interdisciplinari i contribuir a desenvolupar tasques i projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat.
CEMG1. Conèixer les característiques de l'estudiantat, els seus contextos socials i les seves motivacions.

Dedicació: 3h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

2. La gestió a l'aula: la classe com a grup i rols del professorat.

Descripció:

Eines per la gestió de l'aula. Competències del professorat que inclouen unes habilitats que cal afavorir.

Gestió dels conflictes i actituds, clima a l'aula, disciplina i autoritat. L'educació emocional.

Els diferents rols professionals del professorat i del tutor/a. Entrevistes amb famílies, el paper facilitador del tutor/a.

Estratègies discursives del professorat que afavoreixen la relació i l'aprenentatge.

Objectius específics:

Identificar i incorporar habilitats i destreses personals necessàries per tal de gestionar de forma eficaç i eficient l'aula.

Analitzar l'impacte positiu de diversos elements que ajuden a generar un bon clima a l'aula: l'educació emocional, les normes de convivència i funcionament, gestió de situacions distorsionats.

Activitats vinculades:

Resolució de casos referits a la gestió a l'aula i convivència.

Activitats cooperatives mitjançant resolució de casos pràctics.

Role playing. Treball de les habilitats verbals i no verbals del professorat.

Comentaris de vídeos i articles.

Competències relacionades:

CG6. Aprenentatge autònom: detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.

CG4. Treball en equip: ser capaç de treballar com a membre d'un equip interdisciplinari i contribuir a desenvolupar tasques i projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat.

CG1. Emprenedoria i innovació: identificar els elements que caracteritzen l'organització d'un centre docent, relacionar la planificació de l'ensenyament-aprenentatge amb els resultats obtinguts i fer propostes de millora.

CEMG2. Comprendre el desenvolupament de la personalitat de l'estudiantat i les possibles disfuncions que afecten a l'aprenentatge.

Dedicació: 3h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

3. La Inclusió. El constructivisme en l'àmbit educatiu

Descripció:

La construcció del coneixement en el context escolar i factors que intervenen.
Anàlisi de les necessitats educatives dels alumnes i atenció a la diversitat.
Entendre les dificultats d'aprenentatge més freqüents de l'alumnat en secundària i l'FP.
Desenvolupament curricular i necessitats educatives especials. Disseny, execució i avaluació de propostes d'actuació.

Objectius específics:

Analitzar i comprendre les necessitats educatives dels alumnes, l'atenció a la diversitat per tal de veure com podem acompanyar, intervenir i així millorar la nostra pràctica docent.
Planificar la resolució de situacions educatives que afectin estudiants/tes amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge, prenent com a referència casos reals.

Activitats vinculades:

Crònica de la matèria.
Resolució de casos pràctics referits a la gestió del coneixement i la inclusió.

Competències relacionades:

CG6. Aprenentatge autònom: detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.
CG4. Treball en equip: ser capaç de treballar com a membre d'un equip interdisciplinari i contribuir a desenvolupar tasques i projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat.
CEMG2. Comprendre el desenvolupament de la personalitat de l'estudiantat i les possibles disfuncions que afecten a l'aprenentatge.
CEMG1. Conèixer les característiques de l'estudiantat, els seus contextos socials i les seves motivacions.

Dedicació: 2h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

4. Aprenentatge: Processos de construcció del coneixement. La planificació de l'ensenyament

Descripció:

El constructivisme. Impacte en la gestió de l'aula i en l'aprenentatge.
Principals Teories sobre l'ensenyament-aprenentatge. Processos d'ensenyament-aprenentatge.

Objectius específics:

Conèixer i comprendre els reptes de la nova cultura de l'aprenentatge. Com situen a l'estudiant i al professorat davant processos ensenyament-aprenentatge.
Incorporar elements per la millora de la pràctica educativa.

Activitats vinculades:

Activitat cooperativa d'una proposta ensenyament aprenentatge.
Activitat de síntesis: Com acompanyem l'aprenentatge dels alumnes?

Competències relacionades:

CG6. Aprenentatge autònom: detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.
CEMG3. Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals.
CEMG4. Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten l'estudiantat amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge.

Dedicació: 3h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 2h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació d'aquesta assignatura es durà a terme de la següent manera:

Participació i assistència: 10%

Resolució de casos pràctics: 30%

Activitat crònica de la matèria: 20%

Comentaris articles i/o vídeos: 10%

Role-playing a l'aula: 10%

Realització d'un treball de síntesis : "Com acompanyem l'aprenentatge dels alumnes?": 20%

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

Es plantejaran activitats de caràcter individual, en petit grup i gran grup.

La preparació d'aquestes activitats es durà a terme majoritàriament fora de l'horari lectiu. El debat i treball així com possibles exposicions de les activitats realitzades es realitzarà en gran grup dins de l'horari lectiu.

Totes les activitats proposades formaran part de l'avaluació continuada.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Nardone, G. Ayudar a los padres a ayudar a los hijos: problemas y soluciones para el ciclo de la vida. Barcelona: Herder, 2015. ISBN 9788425433887.
- Vaello, J. Cómo dar clase a los que no quieren. Barcelona: Graó, 2013. ISBN 9788499800387.
- Funes, J. "Claves para leer la adolescencia". Cuadernos de pedagogía. Núm. 320 (enero 2003), p. 46-51.
- Carbo, J.M. "Dieciséis tesis sobre la disciplina". Cuadernos de pedagogía. Num. 284 (octubre 1999), p. 82-85.
- Pennac, D. Mal d'escola. Barcelona: Empúries, 2008. ISBN 9788497873253.
- Argiles, M.; Paredes, E.; Ribera, D. Deixa'm estar!: estratègies i propostes per educar adolescents. Malhivern, 2006. ISBN 9788477051589.
- Sans, A.. Per què em costa tant aprendre?: trastorns de l'aprenentatge. Barcelona: Edebe, 2008. ISBN 9788423683048.
- Vaello, J. El professor emocionalment competent: un pont sobre "aules" turbulentes. Barcelona: Graó, 2009. ISBN 9788478276981.
- Carr, E.G.; Levin, L.; McConnachie, G.; Carlson, J.I. Intervención comunicativa sobre los problemas de comportamiento. Madrid: Alianza Editorial, 2010. ISBN 9788420665436.
- Novak, J.D. Aprendizaje significativo: técnicas y aplicaciones. Fuenlabrada: Cincel, 1993. ISBN 9788470464980.
- Pérez Simó, R. Lo mejor y lo peor de la adolescencia. Cahoba Edicions SL, 2007. ISBN 9788498320657.
- Mora, F. Neuroeducación: solo se puede aprender aquello que se ama. 2a ed. rev. y ampl. Madrid: Alianza Editorial, 2017. ISBN 9788491047803.

Complementària:

- Goleman, D. Inteligencia emocional. Barcelona: Kairós, 1996. ISBN 8472453715.
- Teixidó, J. Ser profesor de secundaria hoy: el desarrollo de competencias de gestión del aula, elemento clave de la profesión [en línia]. Girona: Universitat de Girona, 2001 [Consulta: 17/10/2018]. Disponible a: http://www.joanteixido.org/pdf/gestio/profesorsecundaria_hoy.pdf.
- Asensi, J.M. El desarrollo del tacto pedagógico: o la otra formación del educador. Barcelona: Graó, 2010. ISBN 9788478279036.
- Latorre, A. La investigación-acción: conocer y cambiar la práctica educativa. Barcelona: Graó, 2003. ISBN 8478272925.
- Criterios psicopedagógicos y recursos para atender la diversidad en secundaria. Barcelona: Graó, 2004. ISBN 9788478273508.
- Aprender del conflicto: conflictología y educación. Barcelona: Graó, 2003. ISBN 9788478272976.
- Castejón, E.; López, C.; Selga, M. Inclusió digital a l'aula. Barcelona: Editorial UOC, 2016. ISBN 9788491163046.
- Marchesi, Á. Qué será de nosotros, los malos alumnos. Madrid: Alianza Editorial, 2005. ISBN 8420642665.